

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 93

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Ιανουάριος 2024 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
- Σε αναζήτηση στρατηγικού επενδυτή για μετατροπή ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων σε Μοναστήρι και Negotino	4
- Αυξημένο ενδιαφέρον εταιρειών για την κατασκευή του διασυνδεδεμένου αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδα – Βόρειας Μακεδονίας	4
- Σύμβαση για πλωτά φωτοβολταϊκά με στόχο την συγκράτηση των τιμών ρεύματος στην αγροτική παραγωγή	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	4
- 318 νέες οικοδομικές άδειες (στοιχεία Νοεμβρίου 2023)	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	5
- Νομισματικές εξελίξεις στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας (Δεκέμβριος 2023)	5
- Αλλαγή στο όριο πληρωμής με μετρητά από 1.1.2024	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
- Κοινές δηλώσεις Υπ.Εξ. ΔΒΜ – Αλβανίας για τον Διάδρομο 8	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	5
- Δημόσια πρόσκληση από τις Ζώνες Τεχνολογικής – Βιομηχανικής Ανάπτυξης (TIDZ) στην Βόρεια Μακεδονία για υποστήριξη εγχώριων εταιρειών	5
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	5
- Ενίσχυση αγροτικών υποδομών Δήμων στις Βόρειας Μακεδονίας μέσω IPARD III	5
1.7 Τομέας Τουρισμού	6
- Έλλειψη εργαζομένων στον τουριστικό τομέα της Βόρειας Μακεδονίας	6
1.8 Τομέας Εμπορίου	6
- Συμφωνία τελωνειακών αρχών ΔΒΜ – Σερβίας για απλοποίηση τελωνειακών διαδικασιών και διευκόλυνση εμπορικών ροών	6
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	6
- Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	6
2. Οικονομικές ειδήσεις	6
- Ο πληθωρισμός το μεγαλύτερο οικονομικό πρόβλημα της χώρας σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας	6
- Παγκόσμια Τράπεζα: Ανάπτυξη 2,5% το 2024 για την οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας	7
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	7
- Συνέδριο ηγετών χωρών Δυτικών Βαλκανίων στα Σκόπια για το Σχέδιο Ανάπτυξης (Growth Plan) της E.E.	7
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	7
- Μνημόνιο συνεργασίας για την απελευθέρωση της αγοράς συνεργασίας μεταξύ Αλβανίας – Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας	7
- Νέα Στρατηγική Παγκόσμιας Τράπεζας και Βόρειας Μακεδονίας	8
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	8
- Δωρεά ΟΚΤΑ στο Παιδικό Χωριό SOS	8
- Το Οικονομικό Επιμελητήριο εγκαινιάζει Κέντρο για την υποστήριξη των ΜΜΕ	8
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	8
- Ημερίδα για την προστασία των οικοσυστημάτων της Βόρειας Μακεδονίας (22.1.2024)	8

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Αναστασία Ζωγράφου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ – Προϊσταμένη Γραφείου ΟΕΥ
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Σε αναζήτηση στρατηγικού επενδυτή για μετατροπή ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων σε Μοναστήρι και Negotino

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας ενέκρινε απόφαση έναρξης διαδικασίας αναζήτησης στρατηγικού επενδυτή με στόχο την μετατροπή μονάδων ηλεκτροπαραγωγής στις πόλεις Negotino και Μοναστήρι. Με επιδίωξη την σταδιακή μετάβαση σε περισσότερο φιλική προς το περιβάλλον ενέργεια, κάτι εξάλλου το οποίο αποτελεί διακηρυγμένο στόχο ΔΒΜ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο εναρμόνισής της με τους κανόνες του κοινοτικού κεκτημένου, η εταιρεία παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΒΜ ESM υποχρεούται να εκκινήσει διαπραγματεύσεις προς δρομολόγηση διαδικασίας εντοπισμού στρατηγικού επενδυτή. Στόχος, η μετατροπή μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα σε αέριο και υδρογόνο αφενός στο Μοναστήρι, (REK Bitola, ισχύς 250-300 MW), και αφετέρου στο Negotino, (TEC Negotino, συνολικής ισχύος 800 MW).

-Αυξημένο ενδιαφέρον εταιρειών για την κατασκευή του διασυνδεδεμένου αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας – Βόρειας Μακεδονίας

Ο αρμόδιος Υπουργός Οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας K. Bekteshi έκανε λόγο για μεγάλο ενδιαφέρον εταιρειών που ενδιαφέρονται για την κατασκευή της διασύνδεσης φυσικού αερίου των δύο κρατών. Η 1η Φεβρουαρίου ορίστηκε ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή προτάσεων από τις ενδιαφερόμενες εταιρείες με το μέχρι σήμερα ενδιαφέρον να εντοπίζεται τόσο από διεθνείς όσο και από εγχώριες εταιρείες. Στόχος είναι η έναρξη εργασιών την άνοιξη του 2024 και η ολοκλήρωση του έργου εντός του 2025.

-Σύμβαση για πλωτά φωτοβολταϊκά με στόχο την συγκράτηση των τιμών ρεύματος στην αγροτική παραγωγή

Με ισπανική επιχορήγηση ύψους 765.158 ευρώ, Βόρεια Μακεδονία θα εκπονήσει μελέτη για την εγκατάσταση πλωτών φωτοβολταϊκών σε λίμνες και με στόχο είναι να μειωθεί το κόστος ρεύματος της AD «Vodostopansstvo» για τα αντλιοστάσια και να μην αυξηθεί η τιμή του νερού άρδευσης που χρησιμοποιούν οι αγρότες. Η συμφωνία επιχορήγησης υπεγράφη από τον Υπουργό Γεωργίας, Δασοκομίας και Διαχείρισης Υδάτων της Βόρειας Μακεδονίας, Ljupco Nikolovski, και τους εκπροσώπους της ισπανικής εταιρείας «Globaltek», η οποία θα παρέχει την τεχνική υποστήριξη. Η υλοποίηση του έργου θα γίνει σε τρεις φάσεις. Το πρώτο θα προσδιορίσει τις τοποθεσίες για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών, το δεύτερο αφορά στο σχεδιασμό και τη μελέτη σκοπιμότητας και το τρίτο αφορά στη φάση εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών συστημάτων. Τα κεφάλαια από την επιχορήγηση παρέχονται μέσω του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Ανάκαμψης, Μετασχηματισμού και Ανθεκτικότητας και υποστηρίζονται από το Υπουργείο Βιομηχανίας, Εμπορίου και Τουρισμού της Ισπανίας.

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate

- 318 νέες οικοδομικές άδειες (στοιχεία Νοεμβρίου 2023)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Νοέμβριο του 2023 εκδόθηκαν συνολικά 318 οικοδομικές άδειες, μειωμένες κατά 10,2% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Σύμφωνα με τις εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, η συνολική αξία των κατασκευών ανήλθε σε 11.726.317 χιλιάδες δηνάρια (ήτοι περίπου 191 εκ. ευρώ), σημειώνοντας αύξηση 31,2% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Από το σύνολο των οικοδομικών αδειών που εκδόθηκαν, οι 171 (53,8%) αφορούν κτίρια, 70 (22,0%) για σχέδια πολιτικού μηχανικού και 77 (24,2%) για ανακατασκευές. Από το σύνολο των 318 δομών, 182 (57,2%) επενδυτές είναι ιδιώτες και 136 (42,8%) επενδυτές είναι επιχειρηματικές οντότητες. Κατά την περίοδο αναφοράς, προγραμματίζεται η ανέγερση 655 κατοικιών, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 55.047 m².

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

- Νομισματικές εξελίξεις στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας (Δεκέμβριος 2023)

Τον Δεκέμβριο του 2023, το χρήμα ευρείας κλίμακας (νομισματικό σύνολο M31,2) στη Βόρεια Μακεδονία σημείωσε μηνιαία αύξηση 4,5%, κυρίως λόγω της αύξησης των καταθέσεων όψεως, με μικρότερη θετική συνεισφορά του νομίσματος σε κυκλοφορία και των μακροπρόθεσμων καταθέσεων έως δύο ετών, ενώ οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις μειώθηκαν. Σε ετήσια βάση, το χρήμα ευρείας χρήσεως αυξήθηκε κατά 5,9%, ως επί το πλείστον λόγω των υψηλότερων καταθέσεων όψεως. Το σύνολο των καταθέσεων σημείωσε μηνιαία και ετήσια αύξηση 4,0% και 8,7% αντίστοιχα, με περισσότερο έντονη συμβολή του τομέα των νοικοκυριών. Το ίδιο χρονικό διάστημα, τα συνολικά δάνεια σημείωσαν μηνιαία αύξηση 1,3%, με μεγαλύτερη συμβολή του εταιρικού τομέα. Ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των συνολικών δανείων είναι 5,1% και προκύπτει από την αύξηση των δανείων και στους δύο κλάδους (πιο έντονη στον τομέα των νοικοκυριών).

-Αλλαγή στο όριο πληρωμής με μετρητά από 1.1.2024

Το όριο πληρωμής σε μετρητά, το οποίο προηγουμένως ήταν 3.000 ευρώ, μειώθηκε σε 2.000 ευρώ από την 1η Ιανουαρίου 2024 στην Βόρεια Μακεδονία. Οποιοδήποτε ποσό για συναλλαγή πάνω από αυτό το όριο θα πρέπει να εκτελείται μέσω των τραπεζών. Η αλλαγή έρχεται μετά την τροποποίηση του άρθρου 204 του νόμου για την αποτροπή νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ορίζοντας τα όρια καταβολής σε μετρητά στα 2.000 ευρώ σε ισοδύναμη αξία σε ευρώ. Μέχρι το 2009 το όριο καταβολής μετρητών ήταν 500 ευρώ, ενώ το 2020 αυξήθηκε σε 3.000 ευρώ.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

-Κοινές δηλώσεις Υπ.Εξ. ΔΒΜ – Αλβανίας για τον Διάδρομο 8

Σύμφωνα με κοινή ανακοίνωση στα Σκόπια του Υπ. Εξωτερικών της Αλβανίας Igli Hasani και του ομόλογού του από την Βόρεια Μακεδονία, Bujar Osmani, ο Διάδρομος 8 θα μεταμορφώσει τη στρατηγική θέση των δύο χωρών ενώ παράλληλα θα αναδιαμορφώσει τις οικονομίες και τις αναπτυξιακές προοπτικές τους. Ως εκ τούτου, οι δύο πλευρές συνομολόγησαν πως πρέπει να επενδύσουν στη διερεύνηση τρόπων συνεργασίας για την εξαγωγή των μέγιστων ωφελειών από τον Διάδρομο VIII και το Σχέδιο Ανάπτυξης για τα Βαλκάνια.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

- Δημόσια πρόσκληση από τις Ζώνες Τεχνολογικής – Βιομηχανικής Ανάπτυξης (TIDZ) στην Βόρεια Μακεδονία για υποστήριξη εγχώριων εταιρειών

Η Διεύθυνση Τεχνολογικής - Βιομηχανικής Ανάπτυξης της Βόρειας Μακεδονίας εξέδωσε δημόσια πρόσκληση για την Ανάπτυξη Προμηθευτών με σκοπό την υποστήριξη των εταιρειών της χώρας. Η δημόσια πρόσκληση Ανάπτυξης Προμηθευτών απευθύνεται σε εγχώριες μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις προκειμένου να ενισχύσουν τις εξαγωγικές τους δυνατότητες και την ανταγωνιστικότητα στις αγορές του εξωτερικού, να γίνουν μέρος της εφοδιαστικής αλυσίδας ξένων εταιρειών στη χώρα, καθώς και να αυξήσουν την επενδυτική τους ετοιμότητα. Οι εταιρείες έχουν τη δυνατότητα λήψης τεχνικής βοήθειας. Πρόκειται για την εγκαινίαση ενός εντελώς νέου προγράμματος στήριξης των εταιρειών της χώρας με στόχο, μετά την ολοκλήρωση της αρχικής φάσης, την κατάρτιση επενδυτικών σχεδίων. Με τη δημόσια πρόσκληση, σε πρώτη φάση, θα ενταχθούν 10 εταιρείες της Βόρειας Μακεδονίας, οι οποίες είναι εγγεγραμμένες ως εμπορικές εταιρείες με έδρα την ΔΒΜ, των οποίων τα ετήσια έσοδα δεν είναι κάτω από δύο εκατομμύρια ευρώ ή έχουν τουλάχιστον 50 εργαζόμενους την τελευταία διετία.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

-Ενίσχυση αγροτικών υποδομών Δήμων στην Βόρεια Μακεδονία μέσω IPARD III

Ένα νέο μέτρο, στο πλαίσιο του IPARD 3, το οποίο θα απευθύνεται αποκλειστικά σε αγροτικούς δήμους και με την ονομασία «Αγροτική Δημόσια Υποδομή» εγκαινιάζει το αρμόδιο Υπουργείο της Βόρειας Μακεδονίας. Το μέτρο θα παρέχει στήριξη σε έργα που εκπονούνται από αγροτικούς δήμους για δρόμους, αγωγούς ύδρευσης, αποχετεύσεις, ισόγειες εγκαταστάσεις, πολιτιστικά κέντρα, παιδικές

χαρές, πάρκα κτλ. Για τα έργα αυτά, οι επιλέξιμοι δήμοι θα λάβουν 100% οικονομική στήριξη του ποσού της επένδυσης, αλλά όχι περισσότερο από ένα εκατομμύριο ευρώ. Δικαιούχοι του μέτρου θα είναι τοπικές αρχές αγροτικών δήμων των οποίων ο πληθυσμός δεν ξεπερνά τους 30.000 κατοίκους.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Έλλειψη εργαζομένων στον τουριστικό τομέα της Βόρειας Μακεδονίας

Η έλλειψη ανθρώπινου εργατικού δυναμικού θα είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που θα αντιμετωπίσουν τις επόμενες τουριστικές σεζόν οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού στην Βόρεια Μακεδονία. Εκτιμάται πως περισσότεροι από 10.000 πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας προτιμούν να εργαστούν στον τουριστικό τομέα άλλης χώρας (και δη στην Κροατία) παρά στην χώρα με τον κλάδο να προειδοποιεί πως μοναδική λύση φαίνεται να είναι η εισαγωγή εργατικού δυναμικού από άλλες χώρες. Υπάρχουν μάλιστα ήδη πρακτορεία που εργάζονται προς αυτή την κατεύθυνση και συνεργάζονται με χώρες όπως η Ινδία και τις Φιλιππίνες, ωστόσο, η διαδικασία, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του κλάδου, είναι χρονοβόρες και πολύπλοκες.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Συμφωνία τελωνειακών αρχών ΔΒΜ – Σερβίας για απλοποίηση τελωνειακών διαδικασιών και διευκόλυνση εμπορικών ροών

Υπηρεσία Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη χώρα, την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2023 ανήλθε σε 7.664.415 χιλιάδες ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 0,2% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ενώ η αξία των εισαγόμενων αγαθών για την ίδια περίοδο ήταν 10.187.892 χιλιάδες ευρώ, ή 8,3% λιγότερο από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2023 ήταν 2.523.477 χιλιάδες ευρώ. Η κάλυψη των εισαγωγών με εξαγωγές την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2023 ήταν 75,2%. Το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόντα δείχνει ότι στις εξαγωγές τα σημαντικότερα προϊόντα είναι: υποστηριζόμενοι καταλύτες με δραστική ουσία, πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων, σετ καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σετ καλωδίωσης του είδους που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία, μέρη καθίσματα της υποομάδας 821.1 και άλλοι υποστηριζόμενοι καταλύτες. Στις εισαγωγές, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι τα πετρελαιοειδή όλων των κατηγοριών και έλαια που λαμβάνονται από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστο), άλλα μέταλλα της ομάδας της πλατίνας και κράματά τους, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης, πλατίνα και κράματα πλατίνας, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης και μηχανοκίνητα οχήματα για τη μεταφορά προσώπων. Την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2023, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο του εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ήταν, κατά σειρά, η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Ελλάδα, η Κίνα και η Σερβία.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο.58/2024 από 18 Ιανουαρίου 2024, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/infocfiles/TENDERS%20No%2058_2024%20mk.pdf

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Ο πληθωρισμός το μεγαλύτερο οικονομικό πρόβλημα της χώρας σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας

Η Διοικήτης της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας, Anita Angelovska-Bezovska, δήλωσε ότι πρέπει πρώτα να σταθεροποιηθεί ο πληθωρισμός προκειμένου η χώρα να δει σημαντική οικονομική ανάπτυξη. Κατά την ίδια, η μακροοικονομική σταθερότητα αποτελεί προϋπόθεση για μια υγιή ανάπτυξη του ΑΕΠ. Σημειώνεται ότι η Κεντρική Τράπεζα της χώρας έχει σταματήσει την αύξηση των επιτοκίων τους τελευταίους έξι μήνες ενώ οι κινήσεις της την επόμενη περίοδο εξαρτώνται από

πολλούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένου του πληθωρισμού και της αγοράς συναλλάγματος. Ο επιχειρηματικός τομέας είναι προσεκτικός στις προβλέψεις των οικονομικών τάσεων για το 2024, λέγοντας ότι η οικονομία χώρας είναι πολύ εύθραυστη και επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από εξωτερικούς παράγοντες. Οι εγχώριες και ξένες εταιρείες στη Βόρεια Μακεδονία, ωστόσο, αναμένουν ότι το 2024 θα είναι καλύτερο από το 2023 εστιάζοντας όμως στο γεγονός ότι η βιώσιμη ανάπτυξη είναι αδύνατη χωρίς το κράτος δικαίου και την καταπολέμηση της διαφθοράς.

-Παγκόσμια Τράπεζα: Ανάπτυξη 2,5% το 2024 για την οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Παγκόσμιας Τράπεζας, στην τελευταία έκθεση Global Economic Prospects, η οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας θα σημειώσει αύξηση κατά 2,5% το 2024 και 2,9% το 2025. Σε περιφερειακό επίπεδο, το Κόσοβο θα σημειώσει την υψηλότερη ανάπτυξη το 2024 (3,9%), ακολουθούμενο από την Αλβανία (3,2%), το Μαυροβούνιο (3,2%), τη Σερβία (3%), τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη (2,8%), την Κροατία (2,7%) και την Βουλγαρία (2,4%). Στην έκθεση, η Παγκόσμια Τράπεζα αναφέρει ότι η ασθενής εξωτερική ζήτηση από τη ζώνη του ευρώ επηρέασε την οικονομική δραστηριότητα στην Βόρεια Μακεδονία ενώ αρνητικές επιπτώσεις επέφερε ο συνεχιζόμενος πόλεμος στην Ουκρανία, ο υψηλότερος πληθωρισμός και οι καθυστερήσεις στις μεταρρυθμίσεις που συνδέονται με την ένταξη στην ΕΕ.

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

- Συνέδριο ηγετών χωρών Δυτικών Βαλκανίων στα Σκόπια για το Σχέδιο Ανάπτυξης (Growth Plan) της Ε.Ε.

Στις 22 Ιανουαρίου 2024, πραγματοποιήθηκε, στα Σκόπια Συνέδριο με τίτλο «Το Σχέδιο Ανάπτυξης: Τα Δυτικά Βαλκάνια συναντούν την ΕΕ» και με την συμμετοχή ηγετών των έξι χωρών των Δυτικών Βαλκανίων (Βόρεια Μακεδονία, Σερβία, Αλβανία, Μαυροβούνιο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη και Κόσοβο). Την ΕΕ εκπροσώπησε ο Γεν. Δ/ντής αρμόδιος για τις διαπραγματεύσεις γειτονίας και διεύρυνσης Gert Jan Koopman ενώ παραβρέθηκε ο βοηθός Υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ αρμόδιος για ευρωπαϊκές και ευρασιατικές υποθέσεις, James O'Brien. Οι εργασίες του Συνεδρίου εστίασαν σε συζητήσεις επί των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων προκειμένου οι χώρες των ΔΒ να αξιοποιήσουν στο ακέραιο το Σχέδιο Ανάπτυξης της ΕΕ για την περιοχή όπως εγκρίθηκε στις 8.11.2023. Το Σχέδιο προβλέπει χρηματοδοτικό πακέτο ύψους 6 δισ. ευρώ για επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις στα Δυτικά Βαλκάνια, για την περίοδο 2024-2027, εκ των οποίων 4 δισ. ευρώ αφορούν δάνεια και 2 δισ. ευρώ επιδοτήσεις, ωστόσο, η εκταμίευση των κονδυλίων εξαρτάται από την προώθηση μιας μεταρρυθμιστικής ατζέντας. Στην ανακοίνωση των συμπερασμάτων του Συνεδρίου αναφέρεται, μεταξύ άλλων, πως: «(...) αναγνωρίζοντας το περίπλοκο γεωπολιτικό τοπίο που χαρακτηρίζεται από τη Ρωσική επιθετικότητα κατά της Ουκρανίας και τις συνεχιζόμενες κρίσεις στη Μέση Ανατολή, εμείς, οι ηγέτες των Δυτικών Βαλκανίων υπογραμμίζουμε την ύψιστη σημασία της συνεργασίας εντός της περιοχής και της ολοκλήρωσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεσμευόμαστε για την προώθηση των τεσσάρων ελευθεριών κυκλοφορίας (κεφάλαιο, αγαθά, υπηρεσίες, άνθρωποι) για όλους τους πολίτες μας (...)».

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Μνημόνιο συνεργασίας για την απελευθέρωση της αγοράς συνεργασίας μεταξύ Αλβανίας – Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας

Από την 1η Μαρτίου 2024 ξεκινά η κοινή αγορά εργασίας Βόρειας Μακεδονίας, Αλβανίας και Σερβίας στο πλαίσιο της συνεργασίας Δυτικών Βαλκανίων «Open Balkans». Τα σχετικά πρωτόκολλα υπογράφηκαν στη συνάντηση των ηγετών από την περιοχή στα Σκόπια στις 22.1.2024. Στην πράξη, οι εργαζόμενοι θα κυκλοφορούν ελεύθερα στις τρεις χώρες, δηλαδή θα αναζητούν εργασία και θα απασχολούνται χωρίς τη συνήθη διαδικασία για τους αλλοδαπούς εργάτες. Οι ηγέτες και των τριών χωρών, σε δηλώσεις τους μετά την υπογραφή των πρωτοκόλλων ανέφεραν ότι η περιφερειακή συνεργασία θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και ένα καλύτερο επιχειρηματικό κλίμα τόσο για τις εγχώριες όσο και για τις ξένες εταιρείες, καθώς και την επίλυση του προβλήματος της έλλειψης εργαζομένων. Σημειώνεται ότι με το άνοιγμα της σχετικής αγοράς, δημιουργείται αγορά εργασίας περίπου 11 εκ. εργαζομένων.

-Νέα Στρατηγική Παγκόσμιας Τράπεζας και Βόρειας Μακεδονίας

Η Παγκόσμια Τράπεζα ανακοίνωσε στις 24.1.2024 ότι το Διοικητικό Συμβούλιο εξέτασε τη νέα στρατηγική συνεργασίας με τη Βόρεια Μακεδονία 2024-2028, στην οποία θα δοθεί έμφαση στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της χώρας, στην ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην κλιματική αλλαγή. Η νέα στρατηγική υπογραμμίζει την ανάγκη για τη Βόρεια Μακεδονία να ενθαρρύνει την ανάπτυξη με τη δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας ενώ προκειμένου να διατηρηθεί η ανάπτυξη της χώρας, προτεραιότητα είναι η δημιουργία ελκυστικών θέσεων εργασίας, ειδικά για τους νέους, και για αυτό θα πρέπει να δημιουργηθούν προϋποθέσεις ώστε ο ιδιωτικός τομέας να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων εργασίας. Η στρατηγική, όπως επισημαίνεται στην ανακοίνωση, προβλέπει επίσης ανανεωμένες προσπάθειες για την προώθηση μεγαλύτερης συνδεσιμότητας της χώρας με τις περιφερειακές και παγκόσμιες αγορές για τη διευκόλυνση του εμπορίου και της πρόσβασης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Για την εφαρμογή της Στρατηγικής, η Παγκόσμια Τράπεζα σχεδιάζει να παράσχει περίπου 700 εκατομμύρια ευρώ σε χρηματοδότηση την επόμενη πενταετία, συνοδευόμενη από συμβουλευτικά προγράμματα και τεχνική βοήθεια. Η στρατηγική θα υποστηρίξει επίσης στοχευμένες παρεμβάσεις στους τομείς της λογοδοσίας των δημόσιων φορέων και της δημοσιονομικής βιωσιμότητας για τη βελτίωση της ποιότητας της παροχής δημόσιων υπηρεσιών καθώς και τη μετάβαση σε καθαρότερες πηγές ενέργειας, δεδομένου ότι η Βόρεια Μακεδονία βασίζεται επί του παρόντος στον εξαιρετικά ρυπογόνο λιγνίτη και στο πετρέλαιο για το 70% των ενεργειακών αναγκών της.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Δωρεά ΟΚΤΑ στο Παιδικό Χωριό SOS

Με τη δωρεά 6.000 λίτρων πετρελαίου θέρμανσης, η εταιρεία ΟΚΤΑ AD - Skorje (εταιρεία ελληνικών συμφερόντων Ομίλου HelleniQ Energy) εξασφάλισε για δεύτερη φορά τη συνολική ετήσια ποσότητα καυσίμων που απαιτείται για τη θέρμανση ενός από τα σπίτια του Παιδικού Χωριού SOS, στην Βόρεια Μακεδονία. «Είναι ιδιαίτερη χαρά για εμάς που για δεύτερη συνεχή χρονιά έχουμε την ευκαιρία να βοηθήσουμε να παρέχουμε ένα ζεστό σπίτι για τους νέους που φροντίζονται στο Παιδικό Χωριό SOS, παρέχοντας καλύτερες συνθήκες διαβίωσης για τις πιο ευάλωτες κατηγορίες πολιτών», δήλωσε η Marija Stavreva, υπεύθυνη εταιρικής κοινωνικής ευθύνης της ΟΚΤΑ. Οι καλαθοσφαιριστές Vojdan Stojanovski και Damjan Robev από την εθνική ομάδα μπάσκετ συμμετείχαν στην σχετική εκδήλωση δωρεάς που πραγματοποιήθηκε στο κέντρο νέων στο Radishani. Η ΟΚΤΑ είναι ο βασικός χορηγός της εθνικής ομάδας μπάσκετ στα προκριματικά για τους Ολυμπιακούς Αγώνες 2024 και στα προκριματικά για το Ευρωμπάσκετ 2025.

-Το Οικονομικό Επιμελητήριο εγκαινιάζει Κέντρο για την υποστήριξη των ΜΜΕ

Νέα δράση για τις μικρές επιχειρήσεις που απασχολούν σχεδόν το 70% του εργατικού δυναμικού στη χώρα εγκαινιάζει το Οικονομικό Επιμελητήριο της Βόρειας Μακεδονίας. Σκοπός του Κέντρου Πολύ Μικρών, Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που ιδρύει είναι να καταστούν οι τοπικές επιχειρήσεις πιο ανταγωνιστικές και να διαδραματίσουν σημαντικότερο ρόλο. Κατά το Επιμελητήριο, οι ΜΜΕ ενθαρρύνουν την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων και ακολουθούν τάσεις, αλλά είναι μόνες και δεν μπορούν να εφαρμόσουν μεγαλύτερες διαδικασίες που απαιτούν επαρκείς επενδύσεις, προσωπικό και εξοπλισμό, ενώ αντιμετωπίζουν έλλειψη διαχείρισης δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού. Το Κέντρο θα συνδράμει της ΜΜΕ με τη δημιουργία προγραμμάτων και υπηρεσιών, παρέχοντας συμβουλές και βοήθεια από ειδικούς για οικονομική υποστήριξη, πληροφορίες για την κατάσταση της αγοράς και τους κανονισμούς, πρόσβαση σε καινοτομίες και κεφάλαια, επαφή με εταιρείες και κατασκευαστές αγαθών, συνδεσιμότητα, ρύθμιση του εργατικού δυναμικού, διοργάνωση σεμιναρίων, εργαστηρίων και εκπαιδευτικών εκδηλώσεων, προώθηση υπηρεσιών κ.α.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

-Ημερίδα για την προστασία των οικοσυστημάτων της Βόρειας Μακεδονίας (22.1.2024)

Στις 22 Ιανουαρίου 2024 πραγματοποιήθηκε στα Σκόπια εκδήλωση, αντικείμενο της οποίας ήταν η καταγραφή του εθνικού οικοσυστήματος με τη συνεργασία και χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης, (EBRD), στο πλαίσιο του Προγράμματος «Βιοποικιλότητα και Φυσικά Οικοσυστήματα». Στόχος της εκδήλωσης ήταν η υποστήριξη του περιβαλλοντικού σχεδιασμού και η

βελτίωση των μεθόδων εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από βιομηχανικές και λοιπές δραστηριότητες σχετιζόμενες με την οικονομική ανάπτυξη. Κατά την διεξαγωγή της προηγούμενης έρευνας είχε πραγματοποιηθεί ταυτοποίηση και συλλογή στοιχείων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Αρχής για το Περιβάλλον, (EUNIS). Μετά από μελέτη και ανάλυση δεδομένων με χρήση remote sensing (τεχνικής απομακρυσμένων αισθητήρων, αξιοποιήσιμη στις περιπτώσεις ελλείματος επαρκών δεδομένων), πραγματοποιήθηκε σχετική χαρτογράφηση του οικοσυστήματος μέσω εκτεταμένης και αναλυτικής μελέτης συνθηκών βιοποικιλότητας, απαραίτητου ποιοτικού ελέγχου, καθώς και προπαρασκευής εφαρμογών Web-GIS. Περαιτέρω, οι ζώνες των οικοσυστημάτων δύνανται να διαιρεθούν στις εξής: Δασικές εκτάσεις, υδάτινες ζώνες, περιοχές τεχνητών, (ανθρώπινων), παρεμβάσεων, περιλαμβανομένων των αστικών κέντρων, βιομηχανικών πάρκων, υποδομών, δικτύου μεταφορών, πεδίων εξόρυξης κλπ, πεδιάδες, γεωργικές καλλιέργειες, καθώς και περιοχές χαμηλής βλάστησης. Στους βασικούς ομιλητές της εκδήλωσης περιλαμβανόταν η Υπουργός Περιβάλλοντος και Χωροταξίας της Βόρειας Μακεδονίας κα Σούκοβα, καθώς και ειδικοί εμπειρογνώμονες στις μεθοδολογίες ανάπτυξης σχετικών εφαρμογών και Web-GIS εφαρμογών.